
Przykładowy program nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) dla zawodu tapicer 53402

Wykonywanie współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ II)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

2022

Spis treści

1. Założenia ogólne zawierające opis dodatkowej umiejętności zawodowej	3
1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej	3
1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy	3
2. Założenia organizacyjne	4
2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej	4
2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	5
2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej	7
3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej	9
4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) wraz z kryteriami ich weryfikacji	10
5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	11
6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	13
6.1. Planowanie prac związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej – (przedmiot teoretyczny)	13
6.2. Wykonywanie tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	18
7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	24
7.1. Obszary ewaluacji	24
7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji	24
7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji	25
8. Wykaz proponowanej literatury	25
8.1. Podręczniki i publikacje naukowe	25

1. Założenia ogólne zawierające opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Założenia ogólne. Branża drzewno-meblarska jest grupą zawodów, spośród których znajduje się zawód tapicer. Z badań opublikowanych w Raporcie „Barometr zawodów 2021¹” wynika, że popyt na zatrudnienie w tym zawodzie jest w zależności od regionu Polski na wysokim lub umiarkowanym poziomie. Branża ta jest jednym z motorów napędowych polskiego eksportu, również popyt na meble tapicerowane w Polsce jest na wysokim poziomie. Stąd zapotrzebowanie na pracowników tej branży. Analizując potrzeby rynku w tym obszarze obserwuje się potrzeby wykonywania wyrobów tapicerowanych o wymaganiach współczesnego designu jak również istnieje duże zapotrzebowanie na wykonywanie wyszukanych mebli tapicerowanych o charakterze dekoracyjnym i artystycznym. W związku z czym niniejszy program dotyczy wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej.

1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Dodatkowa umiejętność zawodowa (DUZ) „Wykonywanie współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej” jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy o pracowników z umiejętnościami zawodowymi w tym zakresie i w perspektywie wyposażenie absolwentów szkół branżowych w zawodzie tapicer. Dodatkowa umiejętność w zakresie wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej jest jednocześnie uzupełnieniem efektów kształcenia zawartych w Podstawie Programowej 2019r. dla zawodu tapicer 753402.

1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy

---

¹ https://barometrzwodow.pl/modul/prognozy-na-mapach-wyniki?province%5B%5D=%23mazowieckie&year%5B%5D=2021&forecast_type=relation&profession%5B%5D=144&relation=1

Obecnie na rynku obserwuje się odczuwalny brak pracowników posiadających wiedzę i umiejętności praktyczne związane z wykonywaniem współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej. Szeroko pojęta branża drzewno-meblarska obecnie przeżywa dynamiczny rozwój i jest to bardzo pozytywne z punktu widzenia społecznego. Obserwuje się znaczny popyt na wykonywanie mebli o wyszukanym i unikatowym wzornictwie o charakterze dekoracyjnym i artystycznym.

Ponadto diagnoza rynku polegała również na rozmowach podczas spotkań i konferencji branżowych min, z Izbami Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości czy też Urzędami Pracy, podczas których pracodawcy poruszali temat braku wykwalifikowanej kadry oraz zgłaszających się do nich klientów z potrzebą wykonania renowacji tapicerki w używanych pojazdach importowanych.

2. Założenia organizacyjne

2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Podstawa programowa kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w zawodzie Tapicer obejmuje kwalifikację: DRM.05.Wykonywanie wyrobów tapicerowanych
Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji DRM.05.

Wykonywanie wyrobów tapicerowanych wynosi 1024 godzin.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 roku, poz. 639) w szkole branżowej 3 – letniej łączna liczba godzin przeznaczona na kształcenie zawodowe wynosi 50². Do obliczeń przyjmuje się, że średnio w każdym roku jest 30 tygodni, co stanowi 1500godzin. Różnica godzin między minimalną liczbą godzin wynikająca z podstawy programowej kształcenia w zawodzie a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania

---

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2019, poz. 639 z późn. zm.)

wynosi 300. Jest to liczba godzin, która może być przeznaczona na zajęcia w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych.

Wskazany zestaw efektów uczenia się w ramach niniejszego programu dodatkowych

umiejętności zawodowych zaplanowano na minimum:

- Liczba godzin – 60
- Czas trwania – jeden semestr

Czas trwania dodatkowej umiejętności zawodowej jest przewidziany do realizacji w ciągu jednego semestru. Proponuję się tą umiejętność zrealizować w klasie trzeciej (koniec cyklu kształcenia). Tygodniowa liczba to 3-4 godziny.

Zajęcia powinny odbywać się w grupach do max. 8 osób, z podziałem na zespoły 2-osobowe.

Zaleca się również samodzielne wykonywanie przez uczestników programu, ćwiczeń symulujących zadania zawodowe.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej uczniów np. praca w grupach.

2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określają przepisy w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli. Szczegółowe wymagania osób prowadzących zajęcia to³:

- ukończone studia pierwszego stopnia na kierunku technologia drewna lub innym zgodnym z nauczaniem przedmiotem oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub

---

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2020 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289)

- studia pierwszego stopnia na kierunku, którego efekty kształcenia, obejmują treści nauczanego przedmiotu, wskazane w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla zawodu tapicer oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
- studia podyplomowe na kierunku lub specjalności którego efekty kształcenia, obejmują treści nauczanego przedmiotu, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
- legitymowanie się dyplomem ukończenia pedagogicznego studium technicznego, lub
- posiadanie świadectwa dojrzałości i dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu tapicer, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne, a także co najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie, którego będzie nauczać, lub
- posiadanie tytułu mistrza w zawodzie tapicer, którego będzie nauczać, oraz przygotowanie pedagogiczne.

Ponadto może to być pracodawca z branży drzewno-meblarskiej, który posiada uprawnienia instruktora praktycznej nauki zawodu. W uzasadnionych przypadkach w szkole, która realizuje dodatkową umiejętność zawodową może być, za zgodą kuratora oświaty zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia zajęć w ramach wykonywania prac związanych z wykonywaniem współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej. Osobę, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.), z tym, że do tej osoby stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych nauczycieli ustala się wynagrodzenie w porozumieniu z organem prowadzącym szkoły które mogą upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych przypadkach, do przyznawania wynagrodzenia w wyższej wysokości

2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Opis infrastruktury pracowni

a. usytuowanie stanowiska:

Stanowiska dydaktyczne powinny znajdować się w pracowniach przedmiotowych ze wskazaniem usytuowania w pobliżu sali do zajęć praktycznych, co umożliwi przećwiczenie teorii w praktyce.

b. wielkość i inne wymagania dotyczące pomieszczenia lub innego miejsca, w którym znajduje się stanowisko:

Wielkość pomieszczenia, liczba i usytuowanie stanowisk, sposób wykończenia podłóg, sufitów, ścian, okien i drzwi zgodna z przepisami prawa w zakresie wymagań: budowlanych, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz sanitarno-epidemiologicznych.

c. minimalna powierzchnia (kubatura) niezbędna dla pojedynczego stanowiska;

Stanowisko o powierzchni dostosowanej do zasad ergonomii i zapewniające uczniom swobodę ruchu wystarczającą do wykonywania pracy w sposób bezpieczny.

d. wyposażenie stanowiska w niezbędne media z określeniem ich parametrów

- punkty zasilania w energię elektryczną z napięciem 230 V z zabezpieczeniem przeciwporażeniowym oraz wyłącznikami bezpieczeństwa na stanowiskach oraz centralnym wyłącznikiem bezpieczeństwa,
- instalacja ogrzewcza,
- wentylacja minimum grawitacyjna,
- oświetlenie dzienne z dodatkowo możliwością oświetlenia światłem sztucznym,
- szerokopasmowe łącze internetowe.

Pracownia wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej wyposażona w:

- 1) stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką, skanerem i projektorem multimedialnym,

- z pakietem programów biurowych i programem do tworzenia prezentacji i grafiki,
- 2) próbki i karty katalogowe wyrobów, detali i materiałów tapicerskich,
  - 3) modele i rysunki elementów wyrobów, detali i konstrukcji drewnianych mebli tapicerowanych o współczesnym dekoracyjnym i artystycznym wzornictwie,
  - 4) narzędzia i sprzęt pomiarowy,
  - 5) normy, aprobaty techniczne i certyfikaty dotyczące jakości detali i konstrukcji drewnianych, materiałów wyściółkowych i pokryciowych ,
  - 6) przykładowe dokumentacje projektowe wykonanych prac tapicerskich, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru prac związanych z wykonaniem konstrukcji mebli z drewna, tworzyw drzewnych i sztucznych oraz metali, wykończenia mebli tapicerowanych.
  - 7) biblioteczka zawodowa wyposażona w dokumentacje, instrukcje, normy, procedury, przewodniki, regulaminy branżowe z zakresu tapicerki i dekoratorstwa, przepisy prawne właściwe dla stanowiska
  - 8) wykaz środków do udzielania pierwszej pomocy
– apteczka zaopatrzona w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy.
  - 9) wykaz środków zapewniających przestrzeganie zasad ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy i środki ochrony przeciwpożarowej.

Pracownie zajęć praktycznych wyposażone w:

Pracownia zajęć praktycznych powinna być wyposażona w stanowiska do wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej (jedno stanowisko dla dwóch uczniów). Miejsce wykonywania zajęć praktycznych powinno być wyposażone w ręczne narzędzia i elektronarzędzia do prowadzenia prac tapicerskich takie jak: narzędzia i przyrządy do montażu i demontażu konstrukcji mebli tapicerowanych, maszyny do szycia o różnym przeznaczeniu, narzędzia do naciągania materiałów pokryciowych, mocowania poszczególnych warstw tapicerskich. Ponadto materiały wyściółkowe i wykończeniowe, dodatki dekoracyjne

itp. środki chemiczne takie jak kleje, impregnaty, rozpuszczalniki i farby, materiały wykończeniowe. Na stanowisku powinien znajdować się dla każdego ucznia podstawowy sprzęt ochrony osobistej.

UWAGA

Wskazane, aby kształcenie praktyczne w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej odbywało się w rzeczywistych warunkach pracy. Na przykład w pracowniach przedmiotowych – warsztatów szkolnych, u pracodawców, lub w Centrum Kształcenia Zawodowego posiadających odpowiednie wyposażenie.

Uczeń rozpoczynający kurs powinien posiadać umiejętności przewidziane Podstawą Programową dla zawodu tapicer dla poziomu I i II (klasy I i II). Nie sposób w punktach wymieniać wszystkie ponieważ uczeń przystępujący do realizacji DUZ zdobył w trakcie nauki wcześniej w klasie I i II. A DUZ przeznaczony jest do realizacji w klasie III. DUZ proponuje się włączyć w końcowym etapie procesu kształcenia a wypisywanie efektów z PP należałoby ją przekleić całą a nie jest ona elementem DUZ

3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej

Cele kształcenia w formie zadań zawodowych, do wykonywania których przygotowywana jest osoba kształcona zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ).

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie tapicer w zakresie Dodatkowej Umiejętności Zawodowej, wykonywanie współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej, powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

1. Planowania prac związanych z opracowaniem elementów współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej
2. Wykonanie nowoczesnych elementów tapicerki dekoracyjnej i artystycznej
3. Sporządzanie dokumentacji powykonawczej i kosztorysowej wykonanych prac.

4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) wraz z kryteriami ich weryfikacji

Do wykonania zadań zawodowych w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1. stosuje współczesne trendy w projektowaniu tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera konstrukcję nośną do wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej 2) stosuje zasady kolorystyki w doborze materiałów pokryciowych i dekoracyjnych 3) projektuje kształt i wygląd tapicerki do miejsca jej użytkowania 4) dobiera materiały i akcesoria do wykonywanej tapicerki zgodnie z przyjętym projektem
2. rozróżnia materiały i dodatki tapicerskie do wykonania wyrobów tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje rodzaje materiałów i półfabrykatów stosowanych w tapicerce dekoracyjnej i artystycznej 2) określa właściwości i zastosowanie materiałów i półfabrykatów stosowanych w tapicerce dekoracyjnej i artystycznej 3) charakteryzuje rodzaje obróbki wykończeniowej zwykłej i ozdobnej 4) stosuje zasady obliczania zapotrzebowania materiałów tapicerskich i pokryciowych

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
3. wykonuje tapicerkę dekoracyjną i artystyczną	<ol style="list-style-type: none"> 1) planuje kolejność czynności związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej 2) dobiera materiały tapicerskie oraz dobiera technologię i techniki wykonania wyrobów według projektu 3) stosuje narzędzia i urządzenia do wykonywania tapicerki dekoracyjnej i artystycznej 4) dobiera rodzaj transportu i planuje montaż wykonanej tapicerki w miejscu przeznaczenia
4. ocenia jakość wykonania tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa wady zastosowanych materiałów tapicerskich i akcesoriów dekoracyjnych 2) wymienia wady obniżające jakość wykonanej tapicerki 3) określa przyczyny powstawania wad w wyrobach tapicerowanych dekoracyjnych i artystycznych 4) stosuje zasady kontroli i oceny jakości wyrobu gotowego 5) stosuje techniki usuwania błędów produkcyjnych

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Nazwa przedmiotu/ zajęć	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Uwagi do realizacji
A	B	C	D
Planowanie prac związanych	1) stosuje współczesne trendy w	5	Metoda projektu edukacyjnego, metoda tekstu przewodniego,

Nazwa przedmiotu/ zajęć	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Uwagi do realizacji
z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	projektowaniu tapicerki dekoracyjnej i artystycznej, 2) rozróżnia materiały i dodatki tapicerskie do wykonania wyrobów tapicerki dekoracyjnej i artystycznej.	5	prezentacje, dyskusja dydaktyczna odnosząca się do wykonywanych ćwiczeń. Prezentacje filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych.
Wykonywanie tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	1) wykonuje tapicerkę dekoracyjną i artystyczną,	45	Ćwiczenia praktyczne, pokaz z instruktażem, dyskusja dydaktyczna odnosząca się do wykonywanych ćwiczeń.
	2) ocenia jakość wykonania tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	5	

6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

Wykaz przedmiotów:

6.1. Planowanie prac związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej – (przedmiot teoretyczny)

Cele ogólne przedmiotu

1. Sporządzić plan wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej z uwzględnieniem współczesnych trendów.
2. Dobrać materiały, narzędzia, maszyny i urządzenia do prowadzenia prac
3. Sporządzić kosztorys i dokumentację powykonawczą z uwzględnieniem stosowania zasad kontroli jakości

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

1. dobrać konstrukcję nośną współczesnych mebli tapicerowanych
2. zaprojektować tapicerkę dekoracyjną i artystyczną uwzględniając współczesne trendy
3. stosować współczesne materiały tapicerskie w tym konstrukcyjne, wyściełające i pokryciowe oraz dodatki dekoracyjne
4. stosować współczesne techniki i technologie wykonywania tapicerki
5. stosować narzędzia i urządzenia do wykonywania tapicerki dekoracyjnej i artystycznej
6. stosować materiały zgodnie z zasadami bhp, ochrony środowiska i wymogami przeciwpożarowymi
7. stosować normy przedmiotowe kontroli jakości
8. zabezpieczać obiekt na czas magazynowania, użytkowania i transportu

Materiał nauczania przedmiotu: Planowanie prac związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe. Efekty kształcenia	Wymagania programowe. Kryteria weryfikacji
Planowanie prac związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	Projektowanie z uwzględnieniem współczesnych trendów we wzornictwie	5	1. stosuje współczesne trendy w projektowaniu tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	1) dobiera konstrukcję nośną do wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej 2) stosuje zasady kolorystyki w doborze materiałów pokryciowych i dekoracyjnych 3) projektuje kształt i wygląd tapicerki do miejsca jej użytkowania 4) dobiera materiały i akcesoria do wykonywanej tapicerki zgodnie z przyjętym projektem
Planowanie prac związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	Materiały i akcesoria stosowane w tapicerce współczesnej i artystycznej	5	2. rozróżnia materiały i dodatki tapicerskie do wykonania wyrobów tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	1) rozpoznaje rodzaje materiałów i półfabrykatów stosowanych w tapicerce dekoracyjnej i artystycznej 2) określa właściwości i zastosowanie materiałów i półfabrykatów stosowanych w tapicerce dekoracyjnej i artystycznej 3) charakteryzuje rodzaje obróbki wykończeniowej zwykłej i ozdobnej 4) stosuje zasady obliczania zapotrzebowania materiałów tapicerskich i pokryciowych
Razem godzin		10		

Propozycje metod nauczania:

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo.

W zakresie związanym z Planowaniem prac związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej szkoła zapewnia dostęp do indywidualnego stanowiska pracy.

Bardzo ważną kwestią w kształceniu zawodowym jest indywidualizacja pracy w kierunku potrzeb i możliwości ucznia w zakresie metod, środków oraz form kształcenia.

Metody nauczania należy zawsze dobierać stosownie do prowadzonych zajęć. W teoretycznej części wprowadzającej do zajęć oraz w niektórych etapach zajęć praktycznych, może to być metoda przypadków, metoda tekstu przewodniego, ćwiczenia, metoda projektu edukacyjnego. Należy wykorzystywać również: prezentację, pokaz z instruktążem, ćwiczenia, dyskusję dydaktyczną odnoszącą się do wykonywanych ćwiczeń. W trakcie realizacji programu pomocne jest wykorzystywanie filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych dotyczących wykonywania prac wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej. Wykonywanie ćwiczeń należy poprzedzić szczegółowym instruktążem oraz zwróceniem uwagi na przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy.

Ponadto uczniowie powinni samodzielnie budować swoją wiedzę i kształtować umiejętności poprzez uczenie się we współpracy oraz korzystanie z różnych źródeł informacji.

Środki dydaktyczne:

Literatura dotycząca planowanie prac związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej, czasopisma branżowe, katalogi, dokumentacje, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, wzorniki branży tapicerskiej, itp. Przykłady konstrukcji tapicerki współczesnej, przykłady opracowanych planów wykonania tapicerki, plansze z rysunkami instruktążowymi z zakresu przygotowania i wykonywania wyrobów tapicerskich, przykładowe instrukcje wykonania typowych uszkodzeń i napraw, przeprowadzania renowacji i konserwacji. Wskazane jest organizowanie wycieczek edukacyjnych do zakładów gdzie prowadzone są prace renowacyjne i wyroby gotowe.

Obudowa dydaktyczna:

Miejsce zajęć powinno być wyposażone w stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym. Zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów.

Warunki realizacji programu przedmiotu:

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w rzeczywistych warunkach pracy, np. u pracodawcy, w pracowniach rzemieślniczych, warsztatach szkolnych.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia

Sprawdzanie opanowania przez uczniów wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie efektów kształcenia uczniów na podstawie bieżącej obserwacji pracy oraz prezentacji wyników prac (na ocenę będzie się składać: opracowanie planu naprawy lub renowacji wyrobu, stosowanie słownictwa specjalistycznego, przestrzeganie zasad stanowiskowych bezpieczeństwa i higieny pracy). Systematyczne ocenianie postępów ucznia na zajęciach może być dokonywane poprzez ocenę zadań i ćwiczeń, wypowiedzi ustne, oraz obserwację pracy ucznia na lekcji. Oceniając osiągnięcia uczniów, należy zwrócić uwagę na umiejętność logicznego myślenia, dokładność i czas realizacji ćwiczenia oraz zaangażowanie w jego wykonywanie oraz wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, jakość wykonania.

Sprawdzanie osiągnięć uczniów powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku zajęć.

Należy stosować obowiązujący system oceniania i skalę ocen. Podczas realizacji programu nauczania należy oceniać osiągnięcia uczniów w zakresie wyodrębnionych wymagań programowych. Ocena postępów uczniów powinna być dokonywana na podstawie regularnie przeprowadzanych sprawdzianów, odpowiedzi ustnych, wykonania ćwiczeń, obserwacji ucznia podczas zajęć. W ocenie końcowej

osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki sprawdzianów oraz poziom wykonania ćwiczeń.

Sposoby ewaluacji przedmiotu

Podczas ewaluacji przedmiotu można wykorzystać:

- testy osiągnięć uczniów,
- samoocenę dokonywaną przez nauczyciela,
- ankiety oceny zajęć wypełnione przez uczniów,
- opinie osób trzecich (innych nauczycieli, dyrektora, wizytatora, doradcy metodycznego, rodziców).

Jakość procesu nauczania i uzyskiwane efekty zależą w dużym stopniu od programu nauczania przedmiotu:

- jego koncepcji,
- doboru stosowanych metod i technik nauczania,
- używanych środków dydaktycznych w odniesieniu do założonych celów i treści kształcenia – materiału nauczania

Realizacja programu nauczania w ramach przedmiotu powinna zapewnić osiągnięcie założonych efektów z podstawy programowej. Na tym etapie ewaluacji programu nauczania przedmiotu mogą być wykorzystywane:

- arkusze obserwacji zajęć (lekcji koleżeńskich, nadzoru pedagogicznego),
- notatki własne nauczyciela,
- notatki z rozmów z pracodawcami, rodzicami,
- zestawienia bieżących osiągnięć uczniów,
- karty/arkusze samooceny uczniów,
- wyniki z ćwiczeń w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych z wykorzystaniem technik komputerowych,

- obserwacje (kompletne, wybiórcze – nastawione na poszczególne elementy, np. kształtowanie najważniejszych umiejętności, kształtowanie postaw, indywidualizacja, warunki i sposób realizacji).

W ramach ewaluacji programu wskazane jest określenie i przeanalizowanie:

- treści, które uczniowie opanowują bez problemów,
- treści, których opanowanie sprawia uczniom trudności,
- środków dydaktycznych, stosowanych metod nauczania,
- wyników osiągniętych przez uczniów.

Dzięki zrealizowaniu tych działań możliwa będzie optymalizacja treści programowych, wyposażenia i środków dydaktycznych oraz stosowanych metod nauczania

6.2. Wykonywanie tapicerki dekoracyjnej i artystycznej

Cele ogólne

1. Zastosować technikę i technologię wykonywania współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej
2. Wykonać współczesną tapicerkę z uwzględnieniem form dekoracyjnych i artystycznych
3. Zastosować zasady kontroli jakości wykonanego wyrobu

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) zastosować współczesne materiały konstrukcyjne, wyściełające i wykończeniowe do tapicerki dekoracyjnej i artystycznej
- 2) uzupełnić braki w konstrukcji, połączeniach i powłokach wykończeniowych
- 3) dobierać rodzaj i właściwości materiałów wykończeniowych i zabezpieczających

- 4) dobierać przyrządy, narzędzia, maszyny i inne materiały do wykonywania tapicerki
- 5) wykonać renowacje i konserwację współczesnych mebli tapicerowanych
- 6) wykonać montaż współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej
- 7) stosować zasady magazynowania transportu wyrobów współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej

Materiał nauczania przedmiotu Wykonywanie tapicerki dekoracyjnej i artystycznej uwzględniający oczekiwane efekty kształcenia oraz kryteria ich weryfikacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe. Efekty kształcenia	Wymagania programowe. Kryteria weryfikacji
Wykonywanie tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	Wykonuje tapicerkę dekoracyjną i artystyczną	45	wykonuje tapicerkę dekoracyjną i artystyczną	<ol style="list-style-type: none"> 1) planuje kolejność czynności związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej 2) dobiera i przygotowuje materiały tapicerskie oraz dobiera technologię i techniki wykonania wyrobów według projektu 3) stosuje narzędzia i urządzenia do wykonywania tapicerki dekoracyjnej i artystycznej 4) dobiera rodzaj transportu i planuje montaż wykonanej tapicerki w miejscu przeznaczenia
Wykonywanie tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	Wykonywanie renowacji i konserwacji konstrukcji zabytkowych mebli tapicerowanych	5	ocenia jakość wykonania tapicerki dekoracyjnej i artystycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa wady zastosowanych materiałów tapicerskich i akcesoriów dekoracyjnych 2) wymienia wady obniżające jakość wykonanej tapicerki 3) określa przyczyny powstawania wad w wyrobach tapicerowanych dekoracyjnych i artystycznych 4) stosuje zasady kontroli i oceny jakości wyrobu gotowego 5) dobiera i stosuje techniki usuwania błędów produkcyjnych
Razem		50		

Propozycje metod nauczania:

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo.

W zakresie związanym z Wykonywaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej szkoła zapewnia dostęp do indywidualnego stanowiska pracy.

Bardzo ważną kwestią w kształceniu zawodowym jest indywidualizacja pracy w kierunku potrzeb i możliwości ucznia w zakresie metod, środków oraz form kształcenia.

Metody nauczania należy zawsze dobrać stosownie do prowadzonych zajęć.

Należy wykorzystywać również:

prezentację, pokaz z instruktażem, ćwiczenia, dyskusję dydaktyczną odnoszącą się do wykonywanych ćwiczeń. W trakcie realizacji programu pomocne jest wykorzystywanie filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych dotyczących wykonywania prac współczesnej tapicerki. Wykonywanie ćwiczeń należy poprzedzić szczegółowym instruktażem oraz zwróceniem uwagi na przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy.

Ponadto uczniowie powinni samodzielnie budować swoją wiedzę i kształtować umiejętności poprzez uczenie się we współpracy oraz korzystanie z różnych źródeł informacji. Pracownia powinna być wyposażona w przyrządy, urządzenia montażowe, narzędzia ręczne i elektonarzędzia np. miara tapicerska, wyciągacze do zszywek, zszywacze pneumatyczne itp., do wykonywania współczesnej tapicerki o charakterze dekoracyjnym i artystycznym.

Środki dydaktyczne:

Literatura dotycząca planowanie prac związanych z wykonaniem tapicerki dekoracyjnej i artystycznej, czasopisma branżowe, katalogi, dokumentacje, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, wzorniki branży tapicerskiej i dekoratorskiej, itp.
Przykłady konstrukcji tapicerki współczesnej, przykłady opracowanych planów

wykonania tapicerki, plansze z rysunkami instruktażowymi z zakresu przygotowania i wykonywania wyrobów tapicerskich, przykładowe instrukcje wykonania typowych uszkodzeń i napraw, przeprowadzania renowacji i konserwacji. Maszyny do szycia specjalnego przeznaczenia, narzędzia do demontażu i montażu konstrukcji tapicerskich i poszczególnych warstw. Narzędzia ręczne i elektronarzędzia. Urządzenia i narzędzia o napędzie pneumatycznym - zszywacz pneumatyczny, gwoździarka, krajarka itp. Wskazane jest organizowanie wycieczek edukacyjnych do zakładów gdzie prowadzone są prace związane z wykonaniem współczesnej tapicerki dekoracyjnej i artystycznej.

Obudowa dydaktyczna:

Miejsce zajęć powinno być wyposażone w stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym. Zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów.

Warunki realizacji programu przedmiotu:

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w rzeczywistych warunkach pracy, np. u pracodawcy, w pracowniach rzemieślniczych, warsztatach szkolnych.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia

Sprawdzanie opanowania przez uczniów wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie efektów kształcenia uczniów na podstawie bieżącej obserwacji pracy oraz prezentacji wyników prac (na ocenę będzie się składać: opracowanie planu naprawy lub renowacji wyrobu, stosowanie słownictwa specjalistycznego, przestrzeganie zasad stanowiskowych bezpieczeństwo i higiena pracy). Systematyczne ocenianie postępów ucznia na zajęciach może być dokonywane poprzez ocenę zadań i ćwiczeń, wypowiedzi ustne, oraz obserwację pracy ucznia na lekcji. Oceniając osiągnięcia uczniów, należy zwrócić uwagę na

umiejętność logicznego myślenia, dokładność i czas realizacji ćwiczenia oraz zaangażowanie w jego wykonywanie oraz wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, jakość wykonania.

Sprawdzanie osiągnięć uczniów powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku zajęć.

Należy stosować obowiązujący system oceniania i skalę ocen. Podczas realizacji programu nauczania należy oceniać osiągnięcia uczniów w zakresie wyodrębnionych wymagań programowych. Ocena postępów uczniów powinna być dokonywana na podstawie regularnie przeprowadzanych sprawdzianów, odpowiedzi ustnych, wykonania ćwiczeń, obserwacji ucznia podczas zajęć. W ocenie końcowej osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki sprawdzianów oraz poziom wykonania ćwiczeń.

Sposoby ewaluacji przedmiotu

Podczas ewaluacji przedmiotu można wykorzystać:

- testy osiągnięć uczniów,
- samoocenę dokonywaną przez nauczyciela,
- ankiety oceny zajęć wypełnione przez uczniów,
- opinie osób trzecich (innych nauczycieli, dyrektora, wizytatora, doradcy metodycznego, rodziców).

Jakość procesu nauczania i uzyskiwane efekty zależą w dużym stopniu od programu nauczania przedmiotu:

- jego koncepcji,
- doboru stosowanych metod i technik nauczania,
- używanych środków dydaktycznych w odniesieniu do założonych celów i treści kształcenia – materiału nauczania

Realizacja programu nauczania w ramach przedmiotu powinna zapewnić osiągnięcie założonych efektów z podstawy programowej. Na tym etapie ewaluacji programu nauczania przedmiotu mogą być wykorzystywane:

- arkusze obserwacji zajęć (lekcji koleżeńskich, nadzoru pedagogicznego),
- notatki własne nauczyciela,
- notatki z rozmów z pracodawcami, rodzicami,
- zestawienia bieżących osiągnięć uczniów,
- karty/arkusze samooceny uczniów,
- wyniki z ćwiczeń w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych z wykorzystaniem technik komputerowych,
- obserwacje (kompletne, wybiórcze – nastawione na poszczególne elementy, np. kształtowanie najważniejszych umiejętności, kształtowanie postaw, indywidualizacja, warunki i sposób realizacji).

W ramach ewaluacji programu wskazane jest określenie i przeanalizowanie:

- treści, które uczniowie opanują bez problemów,
- treści, których opanowanie sprawia uczniom trudności,
- środków dydaktycznych, stosowanych metod nauczania,
- wyników osiągniętych przez uczniów.

Dzięki zrealizowaniu tych działań możliwa będzie optymalizacja treści programowych, wyposażenia i środków dydaktycznych oraz stosowanych metod nauczania.

7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

7.1. Obszary ewaluacji

W ramach ewaluacji programu wskazane jest określenie i przeanalizowanie:

- treści, które uczniowie opanowują bez problemów,
- treści, których opanowanie sprawia uczniom trudności,
- środków dydaktycznych, stosowanych metod nauczania,
- zasad organizacji zajęć,
- wyników osiągniętych przez uczniów.

7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji

Realizacja programu nauczania w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej powinna zapewnić osiągnięcie założonych efektów. Na tym etapie ewaluacji programu nauczania mogą być wykorzystywane:

- arkusze obserwacji zajęć (lekcji koleżeńskich, nadzoru pedagogicznego),
- notatki własne nauczyciela,
- notatki z rozmów z pracodawcami, rodzicami,
- zestawienia bieżących osiągnięć uczniów, karty/arkusze samooceny uczniów,
- wyniki z ćwiczeń w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych z wykorzystaniem technik komputerowych,
- obserwacje (kompletne, wybiórcze – nastawione na poszczególne elementy, np. kształcenie najważniejszych umiejętności, kształtowanie postaw, indywidualizacja, warunki i sposób realizacji). Dzięki zrealizowaniu tych działań możliwa będzie optymalizacja treści programowych, wyposażenia i środków dydaktycznych oraz stosowanych metod nauczania).

7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji

Podczas ewaluacji można wykorzystać:

- testy osiągnięć uczniów,
- samoocenę dokonywaną przez nauczyciela,
- ankiety oceny zajęć wypełnione przez uczniów,
- opinie osób trzecich (innych nauczycieli, dyrektora, wizytatora, doradcy metodycznego, rodziców)

8. 8. Wykaz proponowanej literatury

8.1. Podręczniki i publikacje naukowe

- [1] Bacia K., Witkowski B.: *Technologia tapicerstwa*. WSiP, Warszawa 1986.
- [2] Bacia K.: *Materiałoznawstwo tapicerskie*. WSiP, Warszawa 1988.
- [3] Dzięgielewski S.: *Meble tapicerowane. Produkcja przemysłowa*. WSiP, Warszawa 1996.
- [4] Dzięgielewski S.: *Meble tapicerowane. Produkcja rzemieślnicza i naprawy*. WSiP, Warszawa 1997.
- [5] Jurczyk J.: *Materiałoznawstwo tapicerskie*. WSiP, Warszawa 1990.
- [6] Jurczyk J.: *Technologia tapicerstwa*. WSiP, Wydawnictwo Akcydensowe, Warszawa 1983.
- [7] Kądziała A.: *Tapiceruj*. Znak. Rok wydania 2021
- [8] Morawski E.: *Tapicerstwo samochodowe*. WKiŁ, Warszawa 1980
- [9] Persz T.: *Materiałoznawstwo dla techników przemysłu skórzanego*. WSiP, Warszawa 2008.
- [10] Irena Swaczyna: *Meble, naprawa i odnawianie*. WSiP, Warszawa 2010

8.2. Witryny internetowe

[i1] <https://aleksanderkadziela.pl/tag/tapicerka/> *Witryna zawiera informacje w zakresie wykonanych wyrobów tapicerowanych*

[i2] <https://blog.mirjan24.pl/przewodnik-po-certyfikatach-tkanin-tapicerskich> *Witryna zawiera informacje o tkaninach stosowanych w tapicerowaniu*